

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 2013

Emne:Partiprogram

Partiprogrammer

Program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4°

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 3

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 4

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 5

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 6

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 7

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 8

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 9

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 10

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 11

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 12

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 13

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 14

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 15

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 16

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 17

[Udkast til nyt principprogram for Enhedslisten](#) 18

Udkast til et nyt principprogram for Enhedslisten

Enhedslisten

Kære medlem af Enhedslisten

Hermed får du udkastet til nyt principprogram for Enhedslisten.

Udkastet skal nu diskuteres i Enhedslisten, og vi skal på vores næste årsmøde vedtage et nyt principprogram. På årsmødet i 2013 besluttede vi, hvordan vi skulle arbejde hen mod et nyt principprogram, som så skal vedtages på årsmødet i 2014. Årsmødet besluttede at:

Et vigtigt mål for programmet er, at det skal være tilgængeligt for medlemmer og interesserede, også selvom man hverken har lang politisk skoling eller akademisk uddannelse som forudsætning. Derfor skal programmet også være væsentligt kortere og skal derfor heller ikke indeholde selvstændige afsnit om hvert enkelt politikområde, men i stedet fokusere på de overordnede politiske principper og inddrage politikområder, når de kan anskueliggøre eller eksemplificere vores principper. Programmet skal maks. være 10 sider.

Programmet skal fastholde partiets socialistiske revolutionære politik og skal bestå af 3 dele:

- En beskrivelse af de grundlæggende principper, som vi mener et socialistisk samfund skal bygge på.
- En kort analyse af det kapitalistiske samfund i dag.
- En beskrivelse af hvordan Enhedslisten arbejder for samfundsforandringer.

Hovedbestyrelsen nedsatte en skrivegruppe på fem personer (Pia Boisen, Stine Brix, Per Clausen, Michael Voss & Mikkel Warming), som har udarbejdet udkastet ud fra disse retningslinjer.

Hovedbestyrelsen har diskuteret udkastet til program. Vi har ikke stemt om ændringsforslag, og HB-medlemmerne har derfor ikke taget stilling til, om de er enige i alle dele af forslaget. Hovedbestyrelsen er opmærksom på, at bl.a. feminismeområdet er svagt repræsenteret i udkastet. Men vi finder det vigtigt at få startet debatten i partiet, og vi mener, at udkastet er et godt udgangspunkt.

Hovedbestyrelsen har heller ikke taget stilling til de to steder i udkastet til principprogram, hvor skrivegruppen har opstillet to muligheder, enten i form af to forskellige forslag til tekst, eller i form af et ekstra afsnit, som skrivegruppen ikke er enig om.

Et andet sted i dette nummer af Rød+Grøn fortæller skrivegruppen mere om den måde, programudkastet er blevet til på, hvilke valg og fravalg der er foretaget. Og du kan læse mere om, hvorfor der er to steder, hvor skrivegruppen har opstillet flere muligheder.

Nu skal debatten i gang. Så snart kommunalvalget er overstået, håber vi, at alle afdelinger arrangerer medlemsmøder, hvor principprogrammet skal diskuteres. Medlemmer af HB og især skrivegruppens medlemmer kommer meget gerne ud i jeres afdeling og lægger op til debat. Vi skal debattere på netforum og andre internetfora. Der kommer debatseminarer i både øst- og vestdanmark i januar måned. Til at behandle programudkastet mere grundigt arrangerer vi en delegeretkonference i marts 2014. Her skal de delegerede debattere og fastlægge hovedlinjerne i principprogrammet, så vi på årsmødet i maj kan få en god og grundig debat, inden vi vedtager det endelige nye principprogram.

Vi glæder os til en god debat!

Mange kammeratlige hilsner

Hovedbestyrelsen

Principprogramskalendar

1. november 2013	Første forslag til revideret principprogram udsendes til alle Enhedslistens medlemmer med Rød+Grøn.
12. januar 2014	Åbent debatseminar for alle medlemmer - Øst, i København.
18. januar 2014	Åbent debatseminar for alle medlemmer - Vest, i Århus.
3. februar 2014 kl. 12.00	Frist for indsendelse af ændringsforslag til principprogrammet - på mail til aarsmoede2014@enhedslisten.dk
12.-20. februar 2013	Møder i alle lokalafdelinger med valg af delegerede til delegeretkonferencen.
21. februar 2013 kl. 12.00	Frist for tilmelding af delegerede til delegeretkonferencen.
9. marts 2013	Delegeretkonference om principprogrammet.
16.-18. maj 2014	Enhedslistens 25. årsmøde.

Hvad er Enhedslistens principprogram?

1 Principprogrammet er det ideologiske grundlag for
2 Enhedslisten. I det fastlægger vi vores visioner og
3 ideer om socialismen, vores opfattelse af det kapi-
4 talistiske samfund, vi lever i, vores strategi for at
5 nå frem til socialismen og vores principper for det
6 daglige politiske arbejde.

7
8 Ud fra disse principper formulerer vi delprogram-
9 mer om særskilte emner (klima, boligpolitik, EU-
10 politik og meget andet), hverdagens politiske
11 forslag samt kampagne- og aktivitetsplaner. Prin-
12 cipprogrammet udstikker målet og retningen. Alt
13 det andet er forskellige metoder til at virkeliggøre
14 visionerne og principperne i programmet.

15
16 Det er vigtigt, at Enhedslistens medlemmer ken-
17 der og jævnligt diskuterer Principprogrammet.
18 Hvis man kan genkende sig selv og sine grund-
19 holdninger i Principprogrammet, hører man hjem-
20 me i Enhedslisten.

21
22 Det er ikke et krav for at være medlem, at man er
23 enig i alle dele af Principprogrammet, eller at man
24 til hver en tid forsvare hver eneste sætning. Men
25 det er Enhedslistens program, og derfor forsvare
26 Enhedslistens medlemmer programmet, når de
27 har tillidsposter for eller i Enhedslisten.

28 Samfundet omkring os ændrer sig hele tiden. Som
29 parti får vi nye erfaringer. Gennem diskussioner
30 bliver vi klogere. Derfor har vi - efter to års debat -
31 vedtaget dette program som erstatning for det, vi
32 vedtog i 2003.

33
34 Heller ikke dette program kan vare evigt. Derfor er
35 det til debat fra dagen efter, at vi har vedtaget det.
36 Vi vil diskutere det med folk uden for partiet, og vi
37 vil diskutere det indbyrdes. Når vi på et tidspunkt
38 vurderer, at partiet er i stand til at lave et bedre
39 principprogram, vil der blive sat en ny programdis-
40 kussion i gang. Den proces vil blive afsluttet med
41 nyt principprogram vedtaget af et årsmøde i En-
42 hedslisten. Indtil da er dette principprogram En-
43 hedslistens grundlag.

Enhedslistens principprogram

udkast oktober 2013

Frihed i fællesskab

Verden kan forandres. Undertrykkelse og sult behøver ikke eksistere på vores jord. Arbejdsløshed og boligmangel kan vi gøre noget ved. Som vores historie har vist, er vores samfund skabt af mennesker, og derfor kan mennesker også forandre det.

Når uligheden vokser og vores miljø ødelægges, skyldes det, at vores samfund i dag er indrettet og styret efter, hvordan der skabes mest mulig profit. Hvor formålet med at producere mad, tøj, bygge boliger og skabe nye teknologier er at tjene penge og skabe overskud til ganske få personer frem for at opfylde de behov, vi har som mennesker. Det er jagten på profit til de få, der kendetegner det kapitalistiske samfund, vi lever i.

Men det behøver ikke være sådan.

Mennesker kan forandre

Menneskelivet kan være godt. Det oplever de fleste af os med større eller mindre mellemrum. Især trives vi i hverdagens fællesskaber med familie, kolleger og venner. Vi bliver klogere, gladere og bedre af at være sammen med andre på arbejdspladsen, i skolen og i fritiden.

Det er sammen med andre mennesker, at vi hele tiden udvikler os. Det er, når mennesker organiserer sig sammen, at vi bliver stærke nok til at sikre ordentlige løn- og arbejdsforhold og understøttelse, hvis vi mister arbejdet. Det er sammen med andre mennesker, at vi har skabt skoler og sygehuse, hvor det er gratis for almindelige mennesker

at få behandling. Fællesskab og fælles løsninger er fundamentet for de fremskridt, vi som mennesker har nået.

Men ikke alle har villet fremskridtet. Der er en grundlæggende modsætning mellem de mennesker, økonomiske og politiske kræfter, der tjener penge på andre mennesker og på at udnytte vores naturressourcer, og så på alle os, der får løn for vores arbejde, og som har gavn af fælles løsninger på vores problemer. Derfor er der modsatrettede interesser og kamp mellem de forskellige klasser om, hvordan samfundet skal udvikles.

Historien har vist, at vi kan forandre verden, når vi er mange, der sammen arbejder for det. Enhedslisten består af mennesker, der har sluttet sig sammen for at skabe et bedre samfund til fordel for den brede befolkning. Et samfund, hvor demokratiet gælder alle dele af samfundet, og hvor solidariteten omfatter alle. Et socialistisk samfund.

Frihed i fællesskab

Vi vil sætte mennesket frit. Frit for alle former for undertrykkelse. Frit for fattigdom og frygten for økonomisk nød. Frit til at udvikle sig, frit til at vælge sin livsbane og livsstil og frit til at blande sig i samfundets udvikling.

Frihed forudsætter samtidig et stærkt fællesskab. Et fællesskab, hvor alle kan udfolde sig uanset køn, seksualitet, handicap, etnicitet eller religion, og hvor alle mennesker har lige muligheder. Frihed forudsætter et solidarisk fællesskab, som sikrer hvert enkelt menneskes basale behov såsom mad, tøj, et sted at bo, uddannelse og mulighed for at forsørge sig selv. Uden beskyttelse i et fællesskab

117 er friheden til at leve sit liv, som man ønsker det,
118 ikke reel. Hvis man er bange for at blive hjemløs,
119 eller hvis konsekvensen ved at miste sit arbejde er
120 en social katastrofe, finder man sig i overgreb og i,
121 at arbejdsgivere stiller urimelige krav til, hvor me-
122 get og hvordan man skal arbejde.

123

124 Frihed forudsætter, at mennesker kan bestemme i
125 deres eget liv. At vi sammen bestemmer ikke bare
126 over frugten af vores arbejde, men også over, hvil-
127 ke ting der skal laves i vort samfund. Frihed forud-
128 sætter, at vi ikke skal være bange for den luft vi
129 indånder, det vand, vi drikker, og den mad, vi spi-
130 ser. Derfor skal vores miljø beskyttes og bevares.
131 Fællesskab er også at tage hensyn til vores børn
132 og deres fremtid.

133

134 Det er vores vision. En reel frihed for mennesker
135 i stærke fællesskaber. Det forudsætter et andet
136 samfund end det kapitalistiske, hvor de få, der til-
137 hører en lille elite, bliver rige på alle andres arbejde,
138 og hvor magt og rigdom derfor koncentrerer hos et
139 lille mindretal. Det forudsætter et socialistisk sam-
140 fund, hvor det er de almindelige mennesker, som
141 igennem et udfoldet demokrati i fællesskab for-
142 valter den værdi, som skabes, til gavn for det store
143 flertal.

144

145 **Kapitalisme** 146 **står i vejen for** 147 **frihed, tryghed og** 148 **demokrati**

153

154 Kapitalisme har skabt vidundere større end Ægyp-
155 tens pyramider, som Karl Marx og Friedrich Eng-
156 gels skrev i Det Kommunistiske Manifest i 1848.
157 Som økonomisk system har kapitalismen skabt
158 en enorm teknologisk udvikling og øget forbrugs-
159 mulighederne blandt almindelige mennesker i
160 den rige verden. Og i særdeleshed blandt de men-
161 nesker, som ejer og kontrollerer virksomheder og
162 naturressourcer, har kapitalismen skabt en enorm
163 rigdom.

164

165 Enhedslisten er imod kapitalisme - ikke fordi kapi-
166 talismen har skabt rigdomme, men fordi den kapi-
167 talistiske økonomi grundlæggende er udemokra-
168 tisk, skaber ulighed og utryghed og ødelægger det
169 økologiske grundlag på kloden. Derfor arbejder vi
170 for, at kapitalisme erstattes af en socialistisk øko-
171 nomi, hvor det er menneskenes behov - ikke jag-
172 ten på profit - som er omdrejningspunktet for sam-
173 fundet.

174

175 **Kapitalisme fører til krig og global** 176 **udbytning**

177 Den kapitalistiske økonomi skaber ikke bare ulig-
178 hed mellem mennesker i de enkelte lande. Den
179 skaber også stor global ulighed. Historisk har de
180 vestlige lande gennem kolonisering og senere
181 gennem ulige handelsrelationer tilegnet sig store
182 værdier fra den 3. verden. Denne magt over og ud-
183 nyttelse af lande i den 3. verden kaldes imperialis-
184 me - og den eksisterer fortsat i dag, hvor værdier
185 føres fra Syd til Nord som et resultat af såkaldte fri-
186 handelsaftaler.

187

188 Stridigheder mellem kapitalistiske stormagter om
189 adgangen til arbejdskraft, markeder og naturres-
190 sourcer har gennem historien ført til to store ver-
191 denskrige og et utal af blodige konflikter. Også i dag
192 fører kampen om adgangen til vigtige ressourcer
193 som olie eller kontrol med nye markeder til konflikt
194 og krig - ofte med enorme menneskelige omkost-
195 ninger.

196

197 **Kapitalisme forhindrer folkestyre**

198 I den kapitalistiske økonomi bliver samfundets
199 rigdom fordelt skævt mellem menneskene. Det
200 skyldes, at kapitalismen er et klassesamfund, hvor
201 de, der ejer produktionsmidler som virksomheder,
202 jord og naturressourcer, tilegner sig frugten af
203 lønmodtagernes arbejde. I det kapitalistiske klas-
204 sesamfund ophobes rigdom og dermed magt hos
205 en stadig mindre del af befolkningen.

206

207 Denne ulighed står i modsætning til et reelt demo-
208 krati, fordi alt for mange afgørende beslutninger
209 bliver truffet af mennesker, som ingen har stemt
210 på. Det er det, vi oplever, når finansmarkederne
211 kan true lande og regeringer til at føre en politik til
212 skade for almindelige mennesker. Kapitalismen er

213 også kendetegnet ved, at demokratiet stopper ved
214 indgangen til de private virksomheder. Indenfor
215 har medarbejderne lidt eller ingen indflydelse på,
216 hvordan arbejdet organiseres, og hvordan fortje-
217 nesten fordeles og forvaltes.

218
219 **Jagt på profit står over menneskenes**
220 **behov**

221 Under kapitalismen er formålet med investeringer
222 altid at opnå profit. Det er ikke menneskers behov,
223 der bestemmer, hvilke produkter der skabes, el-
224 ler hvad der investeres i. Eksempelvis forskes der
225 langt mere i udvikling af skønhedsprodukter til
226 forbrugere i den rige del af verden end i de syg-
227 domme, der dræber hundredtusinder i den fattige
228 del af verden.

229
230 Jagten på profit er også baggrunden for, at spe-
231 kulation fylder stadig mere i verdensøkonomien.
232 Hvis afkastet ved ren papirspekulation er større
233 end afkastet ved at investere i vareproduktion,
234 bruges kapitalen til spekulation. For de få, som
235 ejer kapital, har det medført enorme afkast, selv-
236 om spekulationen ofte er dybt samfundsskadelig.
237 For eksempel har spekulation i fødevarerpriser ført
238 til hastige prisstigninger med katastrofale kon-
239 sekvenser for verdens fattigste, og spekulation i
240 boliglån har medført tvangsauktioner og hjem-
241 løshed. Spekulation forværrer de tilbagevendende
242 økonomiske kriser, som har efterladt enorme reg-
243 ninger til den brede befolkning i form af arbejds-
244 løshed, fattigdom og statsgæld.

245
246 **Konstant vækst truer mennesker**
247 **og miljø**

248 Kapitalisme er afhængig af en fortsat og i princip-
249 pet uendelig vækst. Det fører til, at kapitalisme
250 driver rovdrift på natur og mennesker. På en klode
251 med begrænsede ressourcer er det ikke miljømæs-
252 sigt bæredygtigt. Det forbrug af naturressourcer
253 og belastning af naturgrundlag, som verdens rige
254 lande har i dag, overstiger naturens bæreevne.

255
256 Den nuværende organisering af økonomien bety-
257 der også, at der drives rovdrift på de menneskelige
258 ressourcer. De fleste har på egen krop mærket, at
259 arbejdstempoet på arbejdsmarkedet er enormt.
260 Evlige krav om at arbejde hurtigere og producere

261 mere betyder, at mange mennesker i dag er stres-
262 sede eller nedslides. Samtidig holdes en stor del af
263 befolkningen uden for arbejdsmarkedet, fordi de
264 enten ikke kan få et job eller ikke kan holde det nu-
265 værende arbejdstempo.

266
267 Det stadig stigende behov for råstoffer og energi
268 kombineret med behovet for profit fører til stadig
269 mere risikable former for naturudnyttelse som
270 olieboringer i Arktis eller et landbrug baseret på
271 sprøjtegifte. Omkostningerne ved følgevirkning-
272 gerne på klima og natur bæres ikke af kapitalen,
273 men af almindelige mennesker.

274
275 Kapitalismen koloniserer stadig flere livsområder. I
276 takt med, at konkurrencen øges, bliver stadig flere
277 områder underlagt jagten på profit. Det ses i form
278 af kommercialiseringen af menneskelige relatio-
279 ner, når omsorg bliver en vare, eller i kulturlivet,
280 hvor undergrundskulturer kommercialiseres på
281 ingen tid. Det ses ved den enorme mentale magt,
282 kapitalisme har, hvor mennesker tillægges kunstige
283 behov og reduceres til forbrugere uden fokus på
284 faktiske behov eller bæredygtighed. På den måde
285 tillægges mennesker også stereotype sociale rol-
286 ler, der alle passer ind i kapitalismens markedsfø-
287 ring og masseproduktion af konsumvarer.

288
289 Kapitalismens ekspansion sker også geografisk.
290 De mest afsides egne af kloden inddrages i den
291 kapitalistiske verdensøkonomi. Usynlige og tilsy-
292 neladende ustyrlige bånd binder verden sammen
293 og det enkelte menneskes livsvilkår styres af be-
294 slutninger truffet tusindvis af kilometer væk. En
295 dårlig dag på børsen i Tokyo fører til arbejdsløshed
296 i Pandrup.

297
298 **Kapitalisme fører til kriser**
299 **og arbejdsløshed**

300 Kapitalismen præges af stadigt tilbagevendende
301 kriser, som fører til massearbejdsløshed, nedlæg-
302 gelse af virksomheder, fattigdom og angreb på ar-
303 bejdernes rettigheder. Selvom kriserne fremstår
304 forskelligt er de alle grundlæggende en konse-
305 kvens af kapitalismens indbyggede modsætning-
306 ger, hvor jagten på den størst mulige profit er sty-
307 rende.

309 I krisetider skærpes kapitalinteressernes forsøg på
310 at forringe velfærd, arbejderrettigheder og miljø-
311 hensyn i konkurrence med andre lande. Til dette
312 bruges rå kapitalmagt, hvor kapitalen presser folke-
313 valgte politikere til forringelser med trusler om
314 udflytning af arbejdspladser og massefyringer.
315 Men også internationale institutioner som EU og
316 Den Internationale Valutafond (IMF) er med til at
317 lægge et pres, der forringer velfærd og sociale ret-
318 tigheder. EU og IMF løfter beslutningerne ud af de
319 demokratiske rum, væk fra almindelige menne-
320 sker og hen, hvor kapitalen står stærkere, end den
321 traditionelt gør for eksempel i de skandinaviske
322 lande med historisk set stærke arbejderbevægel-
323 ser. Derfor er kapitalismemodstand også kampen
324 mod institutioner som EU og IMF. EU og IMF er
325 samtidig redskaber for de rige kapitalistiske landes
326 dominans over resten af kloden.

327
328 Som socialister er vi imod kapitalisme. Det er ulig-
329 heden, fattigdommen, miljøødelæggelsen, den
330 enorme magtkoncentration af kapitalmagt og alle
331 de andre følger af kapitalisme, som er årsagen til,
332 at vi ønsker at erstatte den kapitalistiske økonomi
333 med et socialistisk demokrati.

334 335 **Kapitalisme** 336 **i Danmark** 337

338
339
340 Det danske samfund er et kapitalistisk samfund,
341 men den konkrete udformning af kapitalismen kan
342 se meget forskellig ud. Det afhænger af produk-
343 tionens sammensætning, de økonomiske forhold,
344 af kultur og historie, men først og fremmest af de
345 politiske styrkeforhold. Den politiske kamp om ud-
346 viklingen i samfundet - klassekampen - foregår
347 overalt i samfundet. Den udkæmpes i aktive bevæ-
348 gelsers arbejde for at begrænse kapitalens magt og
349 opnå sociale og demokratiske forbedringer, i folke-
350 ting og byråd og i statslige og kommunale institu-
351 tioner.

352
353 Det er denne konstante kamp mellem klasserne
354 om, hvordan Danmark skal udvikle sig, som har
355 ført til, at Danmark er et mere demokratisk, trygt
356 og solidarisk samfund i forhold til mange andre

357 lande. Arbejderbevægelsen og venstrefløjens har
358 vundet markante sejre, men vi har også oplevet til-
359 bagegang og forringelser af velfærd og sociale ret-
360 tigheder. I øjeblikket vokser uligheden i Danmark,
361 og de solidariske ordninger er under markant pres.
362

363 **Fremskridt er skabt i kamp**

364 Gratis adgang til skole og sundhed, ret til forsørgel-
365 se under arbejdsløshed, sygdom og barsel og ind-
366 skrænkninger i virksomhedernes muligheder for
367 at forurene. Det er eksempler på fremskridt, som
368 er opnået i Danmark. Sådan har det ikke altid væ-
369 ret. Engang stod alle, der fik løn for at gå på arbej-
370 de, alene hver for sig mod den mægtige arbejds-
371 giver. Arbejdsgiveren kunne derfor skalte og valte
372 med arbejdstid, løn og arbejdsforhold. For flertallet
373 betød det et liv i fattigdom og uden indflydelse på
374 eget liv.

375
376 Arbejderbevægelsen og de socialistiske parti-
377 er opstod, fordi arbejderne fra anden halvdel af
378 1800-tallet og frem opdagede, at de havde fælles
379 interesser og var stærkere i fællesskab.

380
381 Meget er lykkedes siden da. Vi har frie og demo-
382 kratiske valg, hvor alle voksne kan stemme. Kvin-
383 der og mænd har langt mere lige vilkår i Danmark
384 end i de fleste andre lande. Det er gratis at gå i sko-
385 le, og alle kan komme på sygehuset. Men tingene
386 kommer ikke af sig selv - alle sejre er kommet,
387 fordi arbejderbevægelsen og socialistiske partier
388 har demonstreret, strejket, gennemført vellykkede
389 kampagner, haft fremgang ved valg og vundet
390 andre vigtige konflikter mod de økonomiske og po-
391 litiske kræfter, der tjener penge på vores arbejde.

392
393 Nogle gange har arbejdsgiverne og de borgerlige
394 partier haft interesse i at udbygge velfærden, for
395 eksempel for at sikre en veluddannet og veldisci-
396 plineret arbejdskraft, der kan bidrage til vækst i
397 økonomien og virksomhedsejernes profit. I andre
398 perioder har frygten for, hvilke mere radikale for-
399 andringer en stærk venstrefløj ellers kunne få op-
400 bakning til, været medvirkende til, at der blev skabt
401 sociale fremskridt. De økonomiske konjunkturer
402 har også sat en ramme for, hvornår det var muligt
403 at opnå fremskridt, og hvornår der har været tilba-
404 geslag.

405 Arbejderbevægelsens sejre har ikke været fuld-
 406 stændige. Selvom uddannelse formelt er gratis,
 407 er uddannelsessystemet således stadig præget af
 408 social ulighed og i alt for høj grad indrettet efter er-
 409 hvervslivets ønsker og behov. Og fremskridt for li-
 410 gestillingen mellem kønnene er ikke bare et resul-
 411 tat af kvinde- og arbejderbevægelsens krav om lige
 412 rettigheder, men også et resultat af arbejdsgiver-
 413 nes behov for at få kvinderne ud på arbejdsmarke-
 414 det som lønarbejdere.

415 Det danske kapitalistiske samfund er altså et re-
 416 sultat af kampe, konflikter og aftaler mellem for-
 417 skellige politiske, økonomiske og sociale kræfter
 418 og interessegrupper. Det ændrer ikke ved, at ar-
 419 bejderbevægelsens sejre - velfærdssamfundet - i
 420 sin kerne har udvidet demokratiet. Gennem ud-
 421 viklingen af sundhedsvæsenet, den sociale sektor
 422 og ældreplejen har velfærdssamfundet skabt en
 423 tryghed, som sammen med det store uddannel-
 424 sesløft i de seneste 100 år har givet det enkelte
 425 menneske mere frihed og bedre mulighed for i hø-
 426 jere grad at blande sig i udviklingen af samfundet.

427
 428 **Velfærdssamfundet er under pres**

429 I dag er vores sejre under massivt pres. Under dæk-
 430 ke af den økonomiske krise arbejder stærke kræf-
 431 ter på at rulle arbejderbevægelsens sejre tilbage.
 432 De arbejdsgivere og borgerlige partier, der tidli-
 433 gere har haft interesse i at sikre brede dele af be-
 434 folkningen et vist velfærdsniveau, og som derfor
 435 har søgt kompromisser med arbejderbevægelsen,
 436 ønsker nu at omfordele samfundets midler til virk-
 437 somhedsejerne gennem skattelettelser, løntilba-
 438 geholdenhed og forringelser af solidariske løsnin-
 439 ger. Samtidig ønsker man - og har held til - at skabe
 440 usikkerhed og frygt for arbejdsløshed for at holde
 441 krav om ordentlige løn- og arbejdsforhold nede.

442
 443 Selve grundlaget for velfærdssamfundet er under
 444 angreb. Arbejderbevægelsens oprindelige grund-
 445 tanke var, at mennesket som individ har en vær-
 446 di i sig selv, og samfundet skal bidrage til at give
 447 mennesker muligheder. Stærke kræfter ser kun
 448 mennesker som soldater i den internationale kon-
 449 kurrence, der kun er noget værd i kraft af deres
 450 arbejde. Siden 1980'erne har disse kræfter været
 451 i offensiven og arbejder for at udvikle en konkur-
 452 rencestat, hvor mennesket ses som et egoistisk

453 væsen, der skal have pisk for at komme i arbejde.
 454 Den er på den baggrund, at vi ser en række af de
 455 tilbageskridt, forringelser og såkaldte »reformer«,
 456 som er gennemført i de seneste årtier uanset hvil-
 457 ke partier, der har siddet i regering.

458
 459 Samtidig angribes de kollektive løsninger, hvor alle
 460 bidrager til og har ret til støtte fra det offentlige.
 461 I stedet introduceres individuelle løsninger, fx i
 462 form af forsikringer, hvor den enkelte har ansvaret
 463 for at forsikre sig mod arbejdsløshed og sygdom.
 464 På den måde skabes store forskelle mellem dem,
 465 der er på arbejdsmarkedet og kan forsikre sig, og
 466 dem, der ikke har mulighed for det, og som derfor
 467 må nøjes med de ringeste tilbud og muligheder.

468
 469 Presset på samfundsorganiseringen skyldes den
 470 globalisering af økonomien, som blandt andet EU
 471 er udtryk for. Når arbejdskraften kan og skal flyde
 472 frit mellem grænser, bliver det ganske enkelt svæ-
 473 rere at opretholde kollektive ordninger for alle i
 474 et bestemt land. Samtidig har stærke politiske og
 475 økonomiske kræfter klare interesser i at afvikle
 476 den kollektive velfærdsstat for gennem individu-
 477 elle forsikringsordninger at skabe ulighed og frygt,
 478 som kan bruges til at forhindre mennesker på og
 479 uden for arbejdsmarkedet i at stille for høje krav.

480
 481 Midt i det massive pres mod de fælles løsninger
 482 sker der stadig fremskridt. Aktive bevægelser
 483 har eksempelvis opnået store fremskridt for min-
 484 dretals rettigheder. Uanset om det er mennesker
 485 med psykiske lidelser og handicap eller seksuelle
 486 mindretal, er der sket store fremskridt i såvel det
 487 grundlæggende menneskesyn som i den konkrete
 488 behandling af mennesker, der lever på andre må-
 489 der end flertallet. Det er også værd at bemærke,
 490 at afviklingen af sociale og kollektive rettigheder
 491 foregår væsentligt langsommere i Danmark end i
 492 mange andre lande, fordi det ind imellem er lykke-
 493 des at skabe modstand mod forringelser.

501 *I principprogramskrivegruppen var der to*
 502 *forslag til det følgende afsnit. Derfor skal der*
 503 *vælges mellem enten afsnit A (linie 506 -*
 504 *550) eller B (linie 552 - 592).*

505
 506 **A: Velfærden og staten**

507 »De fleste af de sociale rettigheder, vi har opnået
 508 de seneste 100 år, bliver administreret af stat, re-
 509 gioner eller kommuner. På samme måde har det
 510 offentlige - i perioder - taget ansvaret for uddan-
 511 nelse, sundhed, el, varme, renovation, trafik og
 512 kommunikation.

513
 514 Når den slags aktiviteter overtages af staten, for-
 515 bedrer det mulighederne for, at det kommer almin-
 516 delige mennesker til nytte. Offentlige aktiviteter
 517 skal ikke levere overskud til private ejere. På den
 518 måde er de ikke under konstant pres for at give
 519 mest muligt overskud - eller blive lukket. Som ud-
 520 gangspunkt er det ikke private individer og aktie-
 521 markedet, der afgør, hvordan de skal administ-
 522 res; det er folkevalgte politikere. Der foregår en
 523 mere åbenlys demokratisk politisk kamp om den
 524 offentlige sektor.

525
 526 Denne kamp handler både om indholdet i den of-
 527 fentlige service og om hvorledes den offentlige
 528 sektor styres.

529
 530 På den anden side sætter kapitalismen og kapi-
 531 talejernes økonomiske magt stadig rammerne for
 532 den offentlige sektor og begrænser muligheder-
 533 ne for demokratisk indflydelse. Udviklingen på fi-
 534 nansmarkederne påvirker statens økonomi. Hvis
 535 politiske flertal vil begrænse kapitalejernes frihed
 536 eller overskud, er de hurtige til at true med at flyt-
 537 te investeringer og arbejdspladser til udlandet. Jo
 538 mere folkevalgte politikere forsøger at udvikle den
 539 offentlige sektor til fordel for arbejderbefolkning-
 540 en, jo mere støder de på kapitalismens begræns-
 541 ninger.

542
 543 Enhedslisten er altid en aktiv del af kampen for
 544 at bevare de velfærdsgoder og andre resultater, vi
 545 har opnået og for at frigøre dem fra de begræns-
 546 ninger og forvriddinger, de udsættes for i det sam-
 547 fundssystem, vi lever under. Dette arbejde kan
 548 skabe grundlaget for at ændre samfundet grund-

549 læggende. Her ligger spiren til et nyt samfund, et
 550 socialistisk samfund.«

551
 552 **B: Kimen til et nyt samfund**

553 »Vi bekæmper alle forsøg på at skabe større utryg-
 554 hed og ulighed, for der er stadig mange solidariske
 555 og kollektive dele af det danske samfund, der er
 556 værd at bevare. Men vi vil mere end at bevare de
 557 sejre, vi har opnået gennem historien. Vi vil udvide
 558 fællesskabet og demokratiet og udvikle samfun-
 559 det i en socialistisk retning.

560
 561 Det danske samfund har gennem opbygningen af
 562 en relativt stor offentlig sektor vist, at det kan lade
 563 sig gøre at producere og skabe ting, uden at det
 564 sker for profit. I Danmark sker fordelingen i nogle
 565 tilfælde ud fra behov og ikke efter betalingsevne.
 566 Folkeskolerne, de kommunale plejehjem og DSB's
 567 togdrift drives ikke ud fra et profitmotiv. Selvom
 568 alle disse ting sker inden for de kapitalistiske ram-
 569 mer og derfor også direkte eller indirekte bidrager
 570 til at skabe overskud for virksomhedsejere, så ta-
 571 ges der i den offentlige sektor samtidig udgangs-
 572 punkt i menneskenes og samfundets fælles behov.

573
 574 I vores samfund er der altså steder, som viser, at
 575 det kan lade sig gøre at producere på andre måder
 576 end den kapitalistiske. Ligesom der findes bevæ-
 577 gelser og fællesskaber, hvor andre behov end pro-
 578 fitten bestemmer. Uanset om det er dele af den
 579 offentlige sektor, konkrete fællesskaber eller be-
 580 vægelser, så adskiller de sig fra markedet ved at
 581 være mere demokratiske og give flere mennesker
 582 mulighed for indflydelse på, hvad der sker.

583
 584 Her gemmer sig kimen til et andet samfund. Vi
 585 kan se, at tingene kan være anderledes, og at der
 586 er dele af vores samfund, hvor vi kan ane socialis-
 587 me. Det giver konkrete muligheder for at udvide de
 588 rum, hvor demokrati dominerer frem for profitjagt.
 589 Og det giver inspiration i arbejdet for et samfund,
 590 hvor økonomien er underlagt demokratisk kontrol,
 591 og hvor menneskers behov er i centrum for pro-
 592 duktionen. Et socialistisk demokrati.«

597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644

Et socialistisk demokrati

Et fremtidigt socialistisk samfund hverken kan eller skal beskrives i detaljer, men skal udvikles og formes af de mennesker, som lever i det. For Enhedslisten er socialisme ikke en færdig opskrift på et samfund, men en række grundlæggende principper for, hvordan det enkelte menneske kan blive mere frit og få langt større indflydelse på sit eget liv. Socialisme er et svar på de store problemer, som følger af kapitalisme i form af manglende demokrati, kriser, undergravning af miljøet, ulighed og krig. I et socialistisk samfund har alle reelt lige muligheder for at leve det liv, de ønsker, i respekt for andre mennesker og for naturen.

Demokratisk økonomi

Den socialisme, vi arbejder for, udvider demokratiet. Den bevarer alle de demokratiske rettigheder og muligheder, vi har opnået under kapitalismen. Den indfører flere og nye demokratiske rettigheder, og den gør de rettigheder, der ofte kun eksisterer på papiret til virkelighed, fordi socialismen afskaffer mindretallets udemokratiske magt over de afgørende samfundsbeslutninger. Frie og hemmelige valg til folkevalgte forsamlinger samt de individuelle frihedsrettigheder - såsom retten til at ytre sig og organisere sig - er grundprincipper, som skal fastholdes og udbygges. Socialisme indebærer også, at demokratiet udvides til at omfatte økonomiske beslutninger og arbejdslivet. Samtidig vil et socialistisk samfund give helt nye muligheder for at indføre direkte demokrati.

I dag træffes helt centrale beslutninger om økonomi hen over hovedet på befolkningen. Det sker, selvom beslutninger om produktion, udflytning af arbejdspladser og investeringer i nye teknologier har enorme konsekvenser for mennesker og natur. Også på arbejdspladsen er demokratiet sat ud af kraft med lille eller ingen indflydelse til medarbejderne. Et socialistisk demokrati kan give den enkelte langt mere indflydelse på egne livsvilkår og samtidig sikre et reelt demokrati, hvor flertallet i befolkningen har magten til at træffe vigtige

645 samfundsmæssige beslutninger - lokalt, nationalt
646 og globalt. Frem for som i dag, hvor den økonomi-
647 ske magt er koncentreret hos en lille elite af multi-
648 nationale selskaber, banker, aktionærer og speku-
649 lanter, som ingen nogensinde har stemt på.
650
651 Et nyt og reelt demokratisk samfundssystem
652 forudsætter grundlæggende ændringer i ejen-
653 domsretten over produktionsmidlerne, som virk-
654 somheder og naturressourcer, hvor kollektive
655 ejendomsformer bliver dominerende. Derfor ar-
656 bejder vi for, at offentlige myndigheder, medarbej-
657 dere, lokalsamfund og andre sammenslutninger af
658 mennesker i et helt andet omfang end i dag skal eje
659 og drive virksomheder. Den kapitalistiske udbyt-
660 ning, hvor de få lever af de manges arbejde, skal
661 afskaffes. Det er afgørende, at samfundsbærende
662 sektorer ejes og kontrolleres af fællesskabet. Det
663 betyder, at den økonomiske magt forvaltes af be-
664 folkningen og dens valgte repræsentanter.
665
666 En demokratisk økonomi betyder også et demo-
667 kratisk arbejdsliv. Arbejdspladsen skal være ken-
668 detegnet ved demokrati, og alle mennesker skal
669 have en forfatningssikret ret til medbestemmelse
670 på arbejdspladsen. Demokratisk styring af økono-
671 mi betyder ikke kun mere indflydelse til den enkel-
672 te. Socialisme giver mulighed for, at produktionen
673 indrettes og planlægges, så vi kan sikre os mod
674 underminering af jordens ressourcegrundlag og
675 nedslidning af mennesker. Socialismen giver mu-
676 lighed for, at vi kan træffe bevidste demokratiske
677 beslutninger om, hvordan vi vil producere.
678
679 Allerede i kampen mod kapitalismen ser vi nye de-
680 mokratiske måder at organisere sig på. Disse demo-
681 kratiske organiseringer udgør kimen til socialistisk
682 demokrati. Efter en grundlæggende samfundsom-
683 væltning vil der være mulighed for i langt større
684 omfang at udvikle et direkte demokrati, hvor be-
685 folkningen deltager mere direkte i beslutningspro-
686 cessen. Boligkvarterer, arbejdspladser og offent-
687 lige institutioner vil i langt større omfang være
688 styret og organiseret direkte af befolkningen.
689
690 **Et samfund med lige muligheder**
691 Også under socialisme vil der være modsætninger
692 og uenigheder. Derfor er det afgørende at fasthol-

693 de og udvide de demokratiske rettigheder, der fin-
 694 des i dag. Disse demokratiske rettigheder kan gives
 695 et langt mere konkret indhold, når den økonomi-
 696 ske ulighed begrænses, men det er fortsat funda-
 697 mentalt at sikre ret til organisering af mindretal i
 698 befolkningen og ret til at arbejde for en tilbagerul-
 699 ning af de socialistiske landvindinger. Frihed be-
 700 tyder også, at de, der mener noget andet end fler-
 701 tallet, skal have deres fulde frihed til at ytre sig og
 702 arbejde politisk for deres synspunkt.

703
 704 Når vi taler om frihed, er det ikke kun frihed for
 705 dem, der har råd. Derfor er en langt større grad af
 706 lighed en forudsætning for reel frihed. Det kræver
 707 en omfattende omfordeling fra dem, der har mest,
 708 til dem, der har mindre. Men ulighed og ufrihed
 709 handler ikke kun om penge eller klassesforhold.
 710 Også køn, etnicitet, handicap, seksualitet og
 711 meget andet er udgangspunkt for diskrimination
 712 og undertrykkelse. Det er undertrykkelsesformer,
 713 som vi arbejder imod i det nuværende samfund. En
 714 socialistisk organisering af økonomien fjerner ikke
 715 disse undertrykkelsesformer. De kræver fortsat
 716 politisk kamp uanset, hvilken samfundsorganisering
 717 befolkningen vælger.

718 719 **Vejen til et** 720 **socialistisk** 721 **demokrati** 722 723 724 725

726 Enhedslistens daglige arbejde foregår både uden-
 727 omsparlamentarisk som en aktiv del af politiske
 728 bevægelser og civilsamfund og i parlamentariske
 729 forsamlingsråd, regionsråd og folketing.
 730 Vi arbejder sammen med andre progressive kræf-
 731 ter for at forsvare de sejre, som arbejderbevægelsen
 732 tidligere har vundet og for at opnå flere demo-
 733 kratiske rettigheder, bedre leveforhold og mere
 734 solidaritet.

735 736 **De daglige kampe hænger sammen** 737 **med kampen for socialisme**

738 Danmark er som andre kapitalistiske lande et klas-
 739 sesamfund, hvor størstedelen af samfundets pro-
 740 duktion er ejet af et lille mindretal, som på grund

741 af dette ejerskab har enorm indflydelse på sam-
 742 fundets udvikling. Over for denne klasse af ejere
 743 står en stor og broget klasse af lønmodtagere, som
 744 lever af at sælge deres arbejdskraft. I stort set alle
 745 politiske spørgsmål vil disse to klasser stå med
 746 modstridende interesser. Det ser vi fx i diskussio-
 747 nerne om løn, arbejdstid og pensionsalder.

748
 749 Diskussioner, bevægelser og kampe for krav, der
 750 kan løse arbejderklassens og andre undertryktes
 751 problemer, vil møde modstand fra den minoritet i
 752 samfundet, der for alvor nyder godt af kapitalis-
 753 mens undertrykkelse og uretfærdighed. Det er
 754 den modsætning, der ligger bag en lokal konflikt
 755 om udlicitering: Skal de ansattes arbejdsvilkår
 756 og den offentlige velfærd forringes, for at rengø-
 757 ringsgiganten kan opnå større profit? Det er også
 758 den modsætning, der ligger bag, når de store mul-
 759 tinationale koncerner presser regeringerne til at
 760 tillade en fortsat ødelæggelse af jordens klima
 761 og bæredygtighed på trods af en bred folkelig for-
 762 ståelse for, at det er ved at være sidste udkald.

763
 764 Det er styrkeforholdet mellem disse klasser, som
 765 er afgørende for, hvordan samfundet udvikler sig.
 766 Velfærdssamfundet er skabt som følge af arbejder-
 767 klassens politiske og faglige organisering, ligesom
 768 de seneste års angreb på velfærden er et resultat
 769 af, at arbejdsgivere og virksomhedsejere har fået
 770 mere magt og flere penge, mens fagbevægelsen
 771 og arbejderklassen samlet set er blevet svækket.

772
 773 En grundlæggende forandring af samfundet i so-
 774 cialistisk retning forudsætter, at styrkeforholdet
 775 mellem klasserne ændres markant til arbejder-
 776 klassens fordel.

777
 778 For Enhedslisten hænger arbejdet for aktuelle for-
 779 bedringer således tæt sammen med kampen for et
 780 socialistisk demokrati. Når vi i en fagforening ar-
 781 bejder for ordentlige løn- og arbejdsforhold, er det
 782 ikke kun for at give almindelige mennesker et bed-
 783 re liv. Tryghed er nødvendig, hvis man skal have
 784 reel mulighed for at kunne blande sig i, hvordan
 785 samfundet er skruet sammen.

786
 787 På samme måde arbejder Enhedslisten konstant
 788 for at udvide demokratiet for at give mennesker

789 større mulighed for indflydelse på eget liv. Hvad
790 enten det er forældres mulighed for indflydelse
791 på deres barns vuggestue, vores mulighed for at
792 være medbestemmende på arbejdspladsen eller
793 vores mulighed for at have en lønkonto i en bank,
794 der ikke eksisterer for profit. Vi tror på, at jo mere
795 mennesker får mulighed for at bestemme over
796 eget liv, desto bedre bliver samfundet, og desto
797 klarere vil vi kunne se, hvordan samfundet kan
798 forandres til et mere demokratisk sted at leve.

800 **Folkelig bevægelse er afgørende**

801 Vi er overbevist om, at chancen for at opnå for-
802 bedringer og afværge forringelser er størst, hvis
803 mennesker med fælles interesser organiserer sig
804 sammen for at kæmpe for deres rettigheder. Der-
805 for deltager Enhedslisten i at opbygge politiske be-
806 vægelser, og vi arbejder for, at de bliver så aktive
807 og demokratiske som muligt.

808
809 Det er gennem de kampe og de sejre, vi som men-
810 nesker selv tager del i, at vi oplever, at det er mu-
811 ligt at forandre verden og skabe et bedre samfund.
812 Det er også gennem disse kampe, at vi opdager de
813 begrænsninger, som kapitalismen sætter for vo-
814 res demokrati og for at opbygge et mere retfærdigt
815 og lige samfund. De nye demokratiske strukturer,
816 som opstår i politiske bevægelser og organisatio-
817 ner, bærer også kimen til et socialistisk demokrati,
818 hvor en aktiv befolkning tager langt mere direkte
819 del i udformningen af samfundet.

820
821 Enhedslisten arbejder også for at samle og styrke
822 de bevægelser og kræfter, der gennem alliancer
823 kan fremme den fælles kamp. Som parti tager vi
824 derfor ikke del i at spille forskellige grupper ud mod
825 hinanden ved at indgå studehandler til fordel for
826 en gruppe, men på bekostning af en anden. Split-
827 telse er gift for kampen for socialisme.

828
829 Folkelig mobilisering og folkelige bevægelser er
830 kernen både i kampen for socialisme og i den dagli-
831 ge forsvarskamp, men socialisme vokser ikke spon-
832 tant ud af de forskellige bevægelses kampe. Socia-
833 listiske partier spiller en vigtig og nødvendig rolle.
834 I den daglige kamp skal Enhedslisten virke som in-
835 spirator og organisator i de folkelige bevægelser og
836 komme med forslag, som peger ud over den ram-

837 me, som kapitalismen sætter for samfundet i dag.

838 839 **Vi arbejder for en socialistisk og** 840 **demokratisk revolution**

841 Selvom Enhedslisten hver dag arbejder for at gen-
842 nemføre selv de mindste forbedringer, så er vi
843 overbevist om, at så længe vi lever i et classesam-
844 fund med kapitalistisk økonomi, vil der være ulig-
845 hed, fattigdom, ødelæggelse af natur og en enorm
846 magtkoncentration af kapital, som undergraver de
847 folkevalgte organer.

848
849 Derfor arbejder vi for en grundlæggende foran-
850 dring af Danmark, hvor kapitalisme erstattes af et
851 socialistisk demokrati. Det er det, vi kalder for en
852 revolution. Med sådan en omvæltning overtager
853 flertallet af befolkningen den faktiske demokrati-
854 ske mulighed for at styre samfundet fra den mino-
855 ritet, som i dag har den økonomiske magt.

856
857 Hvordan en sådan omvæltning af det økonomiske
858 system i Danmark konkret vil forme sig, er umuligt
859 at forudsige. Men det er afgørende, at befolkning-
860 en tager magten over samfundets økonomiske
861 centre, således at flertallet får demokratisk mu-
862 lighed for at styre de økonomiske prioriteringer i
863 samfundet.

864
865 *Principprogramskrivegruppen kunne ikke*
866 *opnå konsensus om det følgende afsnit (linie*
867 *870 - 878). Derfor skal der tages stilling til,*
868 *om dette afsnit skal indføres:*

869
870 »Ved en sådan samfundsomvæltning vil En-
871 hedslisten arbejde for, at de ansatte overta-
872 ger kontrollen med virksomhederne fra de nu-
873 værende ejere, og at de ansatte i samarbejde
874 med brugerne demokratiserer de offentlige
875 institutioner. Vi mener, at det aktive befolk-
876 ningsflertal skal styre processen gennem de
877 bevægelser og organiseringer, der er opstået un-
878 derved.«

879
880 Det er helt fundamentalt for Enhedslisten, at kun
881 et overvældende flertal i befolkningen kan gen-
882 nemføre et brud med kapitalismen, og dette fler-
883 tal skal manifestere sig ved folkeafstemninger og
884 fuldstændig frie valg til repræsentative forsam-

885 ligger. På samme måde er det indlysende, at et
886 flertal i befolkningen gennem demokratiske valg
887 til enhver tid kan ændre samfundet i andre ret-
888 ning. Men flertallets beslutninger skal også re-
889 spekteres af den økonomiske elite, som mister den
890 magt og de privilegier som den har i dag.

891
892 Enhedslisten står vagt om de personlige friheds-
893 rettigheder og demokratiet. Vår kamp er en kamp
894 for udvidelse af demokratiet for alle borgere. Det
895 betyder, at de grundlæggende demokratiske fri-
896 hedsrettigheder er ukrænkelige i alle situationer
897 – både på vej mod et socialistisk samfund og i et
898 socialistisk samfund.

899
900 Kampen for socialisme er en proces, som kun kan
901 drives frem af en aktiv og organiseret befolk-
902 ning. Ud over at et flertal af befolkningen tilken-
903 degiver sin støtte til en socialistisk forandring af
904 samfundet, vil det være en forudsætning for en
905 socialistisk samfundsforandring, at befolkningen
906 organiserer sig, diskuterer og tager aktivt del i
907 udformningen af samfundet i en helt anden grad
908 end i dag. Det kan være i kraft af nye demokratiske
909 fora og ved, at allerede velkendte organer som for
910 eksempel beboerråd, forældrebestyrelser og fag-
911 lige klubber får langt mere indflydelse end i dag.
912 Udviklingen af et socialistisk samfund vil på den
913 måde være en radikal udvidelse af demokratiet,
914 som kun kan finde sted, hvis befolkningen tager
915 rettigheder og pligter i forhold til at lede et sam-
916 fund på sig.

917 **Internationalt fællesskab**

918 Enhedslisten arbejder for en fredelig og åben ver-
919 den, hvor alle mennesker kan leve et liv uden frygt
920 for krig og fattigdom. Kampen for en retfærdig ver-
921 den og for socialismen er en global kamp, og derfor
922 er internationalt arbejde og opbygning af alliancer
923 på tværs af landegrænser helt afgørende for En-
924 hedslisten. Overalt, hvor det er relevant, sætter vi
925 fokus på det internationale perspektiv.

926
927
928 Arbejderklassen og undertrykte i Danmark har
929 mere til fælles med de samme grupper i Bangla-
930 desh, USA eller Sverige end med storaktionærerne
931 i danske banker og koncerner. Derfor bekæmper
932 vi pression og de krigsventyr, der har til formål

933 at styrke kapitalismens magt på kloden. Og derfor
934 opfordrer vi til fælles organisering og aktivitet på
935 tværs af landegrænser og international solidaritet.

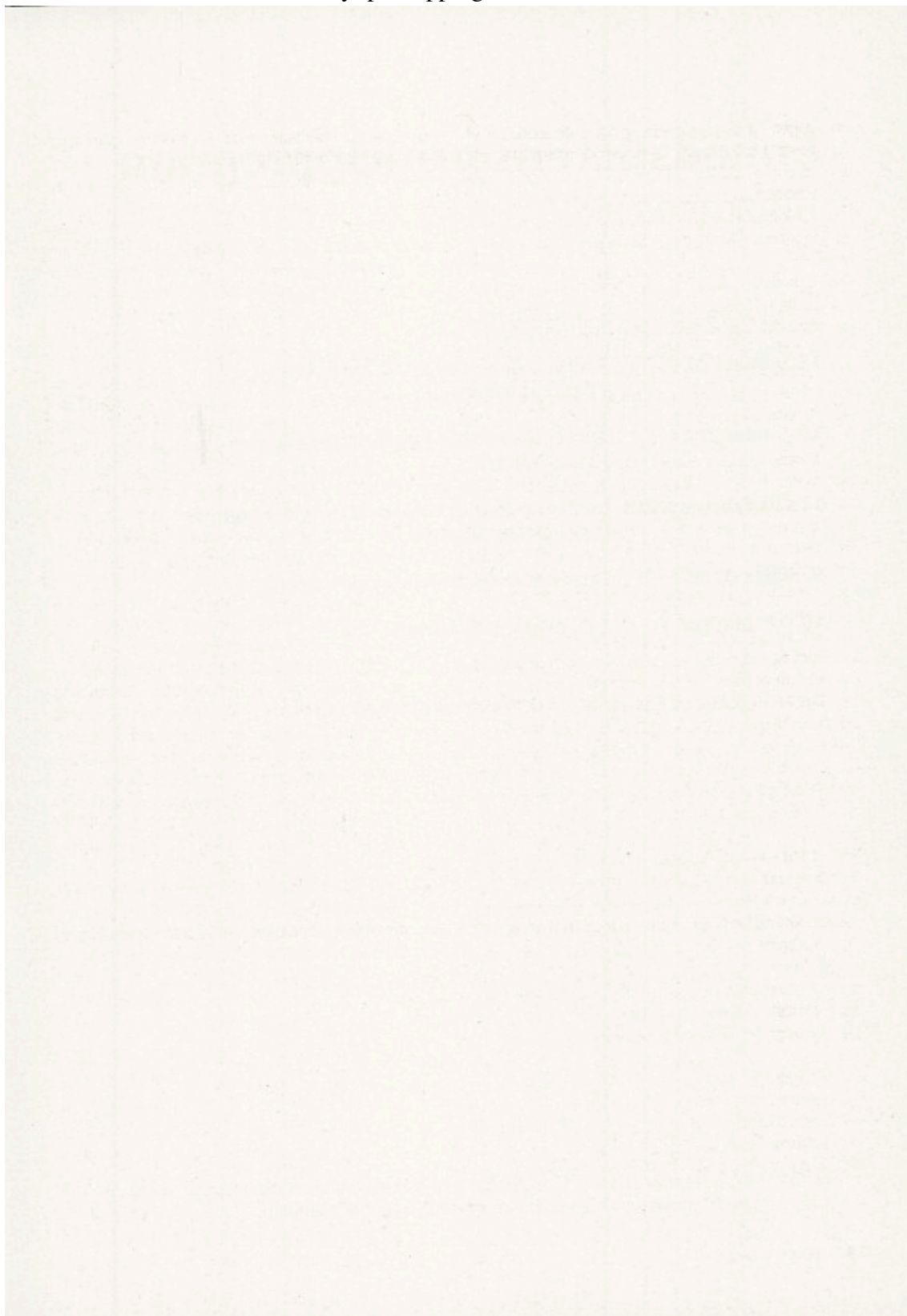
936
937 Internationalt samarbejde mellem forskellige
938 fremtidige socialistiske demokratier vil desuden
939 kunne skabe bedre forudsætninger for at skabe
940 en verden uden fattigdom og krig, og hvor vi sam-
941 men passer på vores fælles planet.

942 **Afslutning**

943 I dette program præsenterer vi vores visioner for
944 det samfund vi ønsker og arbejder for. Men vi nø-
945 jes ikke med at drømme og ønske. Hver eneste dag
946 arbejder Enhedslistens medlemmer for at styrke
947 fællesskabet og skabe et mere retfærdigt sam-
948 fund. Uanset om det er i byråd, folketinget, fagbe-
949 vægelsen, i boligområder eller i skolebestyrelser.
950 For os hænger tingene sammen. Vore visioner gi-
951 ver retning for den daglige kamp.

952
953 Enhedslisten er en samling af mennesker der øn-
954 sker at gøre verden bedre – og vi er aktive for at nå
955 det mål. Vi er anderledes end de fleste andre par-
956 tier. Vi tror på at det er medlemmerne der skal be-
957 stemme, og vi har et levende partidemokrati med
958 højt til loftet og mange diskussioner. Vi er ikke et
959 parti for karrieremagere og levebrødspolitikere.
960 Alle Enhedslistens ansatte og folketingsmedlem-
961 mer tjener det samme som gennemsnittet for en
962 metalarbejder i København, og vi har en rotations-
963 ordning, der betyder at vores folkevalgte skal ud
964 og prøve et liv udenfor folketinget og rådhusene.

965
966 Det er ikke partiet, Enhedslisten, der kan skabe et
967 mere retfærdigt samfund. Kun sammen med an-
968 dre aktive mennesker kan vi skabe forandringer.
969 Kun i fællesskab kan vi forandre verden.

Enhedslistens principprogram tilhører os alle

Kom og bidrag til debatten

- 12. januar 2014** Åbent debatseminar for alle medlemmer
- Øst, i København
- 18. januar 2014** Åbent debatseminar for alle medlemmer
- Vest, i Århus
- 12.-20. februar 2013** Møder i alle lokalafdelinger med valg af delegerede
til delegeretkonferencen
- 9. marts 2013** Delegeretkonference om principprogrammet
- 16.-18. maj 2014** Enhedslistens 25. årsmøde

Debatter online på Enhedslistens netforum eller på modkraft.dk

HUSK: Den 3. februar 2014 kl. 12.00 er der frist for indsendelse af ændringsforslag
til principprogrammet - på mail til aarsmoede2014@enhedslisten.dk

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk